

ZAŚWIADCZENIE FREISTELLUNGSBESCHEINIGUNG

Pigulka wiedzy

1. Czym jest zaświadczenie Freistellungsbescheinigung i dlaczego oraz od kogo jest ono wymagane?

Niemiecki Freistellungsbescheinigung jest zaświadczeniem wydawanym przez niemiecki urząd skarbowy, które służy zwolnieniu świadczonych usług budowlanych z podatku (§ 48d ust. 1 niem. ustawy o podatku dochodowym). Pozwala zatem otrzymać całość, a więc 100% przysługującego wynagrodzenia.

Zaznaczyć również należy, że podatek nie jest należny w przypadku, jeżeli wartość usług budowlanych świadczonych na rzecz podmiotu zlecającego w danym roku kalendarzowym nie przekroczy równowartości 5 000 EUR (§ 48 ust. 2 pkt 2 niem. ustawy o podatku dochodowym).

Aby uzyskać Freistellungsbescheinigung, tj. zaświadczenie o zwolnieniu z obowiązku zapłaty podatku od świadczonej usługi budowlanej, zleceniobiorca (wykonawca usługi budowlanej) powinien złożyć odpowiedni wniosek we właściwym dla niego niemieckim urzędzie skarbowym, o ile dokonał już rejestracji podatkowej i posiada niemiecki numer identyfikacji podatkowej (niem. Steuernummer).

Jeżeli wykonawca usługi budowlanej nie zarejestrował się jeszcze jako niemiecki podatnik, a więc nie posiada niemieckiego numeru identyfikacji podatkowej (niem. Steuernummer), należy złożyć odpowiedni wniosek o rejestrację (niem. Antrag) i nadanie niemieckiego numeru NIP. Wraz z wnioskiem wskazuje się cel rejestracji podatkowej i wnosi o wydanie Freistellungsbescheinigung.

2. Jaka jest wysokość podatku od usług budowlanych na terenie Niemiec i jak się go oblicza?

Zgodnie z niemiecką ustawą o podatku dochodowym (niem. Einkommensteuergesetz) każda usługa budowlana na terenie Republiki Federalnej Niemiec, której odbiorcą (zleceniodawcą) jest przedsiębiorca, podlega specjalnemu opodatkowaniu (niem. Bauabzugsteuer).

Przez usługę budowlaną (robotę budowlaną) rozumie się każde działanie związane ze wznoszeniem, utrzymaniem, konserwacją, przebudową lub likwidacją obiektu budowlanego. Podatek ten wynosi **15% wartości wykonanej usługi budowlanej** i zostaje potrącony przez zleceniodawcę z kwoty wynikającej z wystawionej przez zleceniobiorcę faktury.

Potrącona kwota zostaje przekazana przez zleceniodawcę na rachunek bankowy właściwego niemieckiego urzędu skarbowego (niem. Finanzamt). Oznacza to, że każde wynagrodzenie zleceniobiorcy zostaje przy wypłacie pomniejszone przez zleceniodawcę o 15% – wykonawca usługi budowlanej otrzymuje zatem de facto 85% przysługującego mu wynagrodzenia.

Odliczenia podatku należy dokonać również wtedy, jeżeli dochody, które podlegają potrąceniu od podatku zgodnie z § 48 niemieckiej ustawy o podatku dochodowym, nie mogą być opodatkowane w Niemczech zgodnie z obowiązującą umową w sprawie unikania podwójnego opodatkowania (§ 48d ustęp 1 EStG).

Przykład potrącenia:

Pozycja	Kwota
Faktura brutto: 2.000 € + 19% VAT	2.380 €
15% Bauabzugsteuer	357 €
Kwota wypłacana podwykonawcy po potrąceniu	1.643 €

3. Ile trwa uzyskanie Freistellungsbescheinigung?

Czas uzyskania zależy od właściwego urzędu skarbowego (najszybciej działa Finanzamt

Hameln).

W przypadku pierwszego wniosku trwa to zazwyczaj **od 1 do 3 miesięcy** i dokument wydawany jest **na czas określony** – przy pierwszym wydaniu najczęściej **na 3 miesiące**, a przy kolejnym przedłużeniu **na rok**.

4. Kto zajmuje się wyrobieniem Freistellungsbescheinigung i gdzie można złożyć wniosek?

Dla przedsiębiorców z Polski rejestracji podatkowej dokonuje się w jednym z czterech urzędów skarbowych w Niemczech:

Zakres nazw firm Właściwy urząd skarbowy

A–G	Finanzamt Hameln
H–L	Finanzamt Oranienburg
M–R	Finanzamt Cottbus
S–Ž	Finanzamt Nördlingen mit Außenstelle Donauwörth

5. Jaki okres ważności ma zaświadczenie Freistellungsbescheinigung?

Wydawane jest na czas określony:

- pierwsze zaświadczenie – **na 3 miesiące**,
 - kolejne (przedłużone) – **na 12 miesięcy**.
-

6. Czy podatek obowiązuje w innych krajach Unii Europejskiej?

Nie. Obowiązuje wyłącznie **na terenie Niemiec**.

7. Czy Freistellung dotyczy także osób z Gewerbe w Niemczech?

Tak. Obowiązek dotyczy również osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą (Gewerbe) w Niemczech.

8. Po przekroczeniu jakiej kwoty należy potrącać podatek budowlany?

Podatek budowlany (Bauabzugsteuer) naliczany jest po przekroczeniu **5.000 € wartości usług** w danym roku kalendarzowym. Jeżeli faktury łącznie przekroczą tę kwotę, podatek nalicza się **od całej sumy**, a nie tylko od nadwyżki.

W przypadku małych zleceń poniżej 5.000 € – nie ma obowiązku potrącenia podatku ani zgłoszenia do urzędu.

9. Co w przypadku utraty ważności Freistellung podczas trwania prac?

Należy **natychmiast** **zawnioskować** o **przedłużenie**.

W okresie bez ważnego zwolnienia należy potrącać i odprowadzać **15% Bauabzugsteuer**.

Każda polska firma musi co roku przesłać do Finanzamt dokumenty:

- PIT-28,
- faktury,
- „Überprüfung der Steuerpflicht in Deutschland”.

Bez tego urząd nie wyda nowego Freistellung.

10. Czy trzeba zapłacić podatek za okres przed uzyskaniem Freistellung?

Tak. Jak wskazano w punktach 8–9 – jeżeli prace były wykonywane przed uzyskaniem zwolnienia, należy zapłacić 15% podatku za ten okres.

11. Dokąd trafiają potrącone środki i czy jest na to potwierdzenie?

Środki trafiają do **niemieckiego urzędu skarbowego (Finanzamt)** właściwego dla firmy, której potrącono 15%.
Potwierdzeniem jest formularz „Anmeldung über den Steuerabzug bei Bauleistungen”.

12. Kiedy można starać się o zwrot podatku i gdzie złożyć wniosek?

Zwrot można uzyskać **po rozliczeniu roku podatkowego w Polsce**, przysyłając do niemieckiego urzędu skarbowego dokumenty potwierdzające rozliczenie w kraju.

13. Jeżeli polska firma korzysta z usług polskiego podwykonawcy na budowie w Niemczech to czy polski podwykonawca musi też mieć freistellung?

Tak. Każda firma wykonująca roboty budowlane na terenie Niemiec – niezależnie od tego, czy jest głównym wykonawcą, czy podwykonawcą innej polskiej firmy – musi posiadać ważny dokument **Freistellungsbescheinigung** wydany przez **Finanzamt**.
Brak tego dokumentu oznacza, że zlecający ma obowiązek potrącić **15% wartości faktury brutto (Bauabzugsteuer)** i wpłacić ją do urzędu skarbowego.

14. Co jeśli nie potrącałem podatku podwykonawcy, bo nie wiedziałem o tym obowiązku?

Jeżeli współpracowałeś z podwykonawcami bez ważnego Freistellung, a mimo to opłacałeś ich faktury w całości, **Finanzamt może uznać, że nie dopełniłeś obowiązku podatkowego**. W takiej sytuacji urząd może wystawić decyzję (**Haftungsbescheid**) żądając zapłaty **15% zaległego podatku** od wszystkich wypłaconych kwot, **wraz z odsetkami**.
Nie możesz przenieść odpowiedzialności na podwykonawcę – urząd zawsze kieruje roszczenie do **zlecającego**. Dopiero potem możesz próbować odzyskać te kwoty cywilnie, co w praktyce bywa trudne.

Aby uniknąć takich sytuacji:

- Zawsze wymagaj kopii ważnego Freistellung przed podpisaniem umowy.
- Wprowadź w umowach zapis o obowiązku posiadania Freistellung i skutkach jego braku (np. potrącenie 15%).
- Prowadź ewidencję i przechowuj kopie dokumentów do kontroli.